

ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ АГРАРЛЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІ

БАКТЕРИОФАГТАР

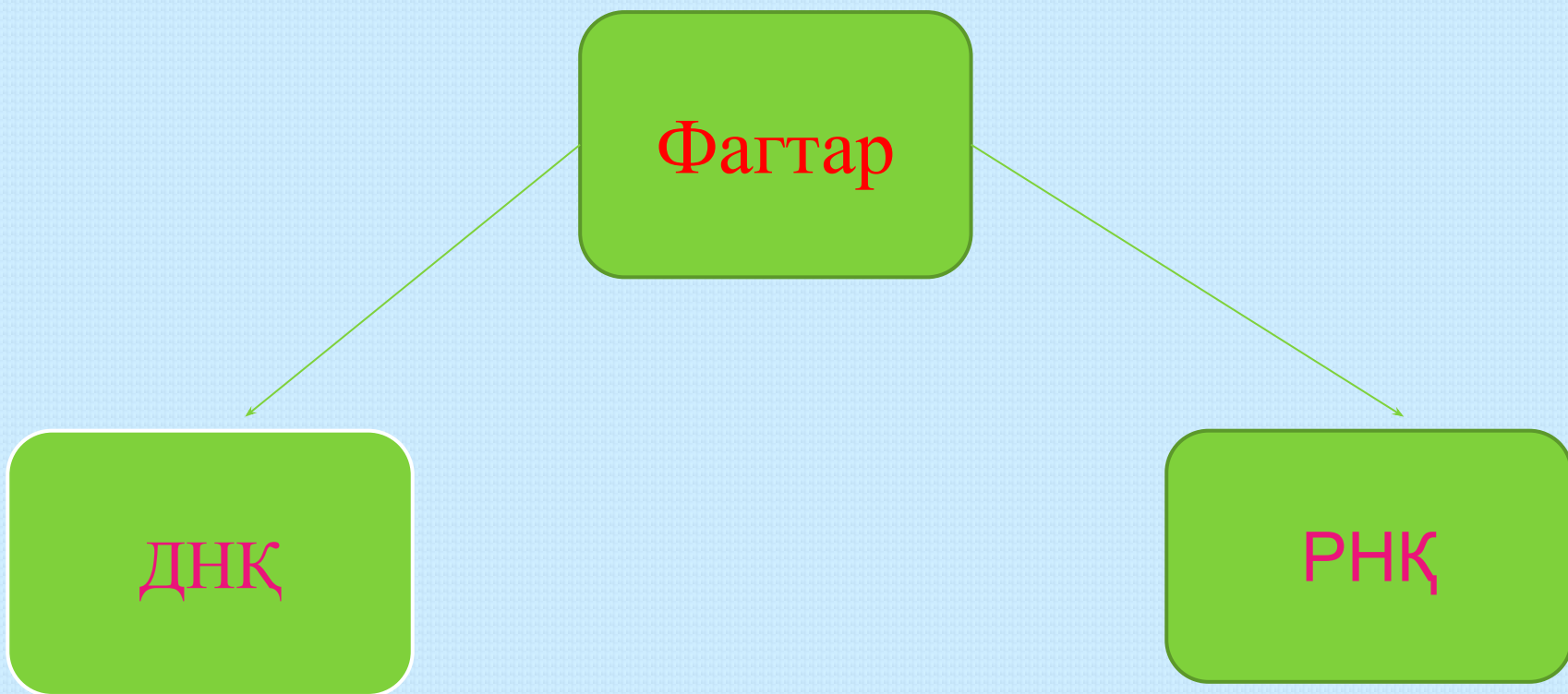
Орындаған:Медет Ж
Қабылдаған:Нұрқожаева Г

Алматы.2017

Бактериофаг

- Бактериофаг-бактерия клеткасын зақымдайтын вирус.
- Бактериофагтар-бактерия клеткасында өсіп-өну нәтижесінде, оларды ерітіп, сыртқы ортаға шығады. Алғаш рет фагты француз ғалымы Д.Эррелль дизентериямен ауырған адам нәжісі сүзіндісінен литикалық аген тапқан.

Нуклеин қышқыл түріне байланысты
фагтар 2-ге бөлінеді:

Бактериофагтардың қолданылуы:

- Муогения немесе уыттылық конверсия шығару қабілетінің болуы;
- Жалпы және арнамалы трансдукцияны іске асыра алатын қасиеттердің болуы;
- Оларды гендік инженерияда бактериялардың генетикасын зерттеулерде;
- Микроорганизмдер селекциясында;
- Жұқпалы аурулардың болуында және емдеуінде кең қолданылады.

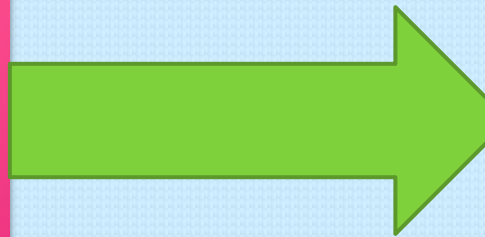
Бактериофагтар бактерия
клеткамен байланысына
сәйкес олар:

```
graph TD; A[Бактериофагтар бактерия клеткамен байланысына сәйкес олар:] --> B[Уытты]; A --> C[Орташа];
```

Уытты

Орташа

Уытты түрлері
бактерия
клеткасын
ерітіп жояды.

Ал
орталардан
бейімделген
бактерия мен
еркше қарым-
қатынасқа(
симбиоз)
кіреді.

Орташа фагты құрамына кіргізген бактерияларды **муогенді(еріткіш)**, ал фагты **профаг** деп атайды.

- **Бактериофагия** -деп бактерия клеткасымен фагтардың қарым-қатынасын айтады. Ол келесі сатылардан тұрады.

- 1. Адсорбция фаг құйрығының ұшындағы рецептор мен бактерия қабығына жабысу.
- 2. Бактерия қабығының ферментімен ерітілуі.
- 3. Фагтың басындағы нуклеин қышқылының құйрығындағы арқылы бактерия клеткасында тесіктен цитоплазмаға өтуі.
- 4. Бактерия нуклеотидтердің жұмысын фагтың нуклеин қышқылымен ингибиттердің әсерінен тоқтатуы.
- 5. Фаг НК-ның репликациясы.
- 6. Фаг белоктарының түзілуі.
- 7. Фагтардың құралуы және клеткадан шығуы.